

ELS RITUALS

(document nº 2)

Presentació

Aquest document pretén plantejar, pensar, discutir i sistematitzar sobre què són els ritus.

1. Veure quina és la seva importància i el seu valor en els grups humans.
2. Partir d'un inventari de signes possibles per a ser utilitzats com elements en els rituals.
3. Presentació d'unes fitxes de treball.

Feina a fer

- Hi ha una feina prèvia al camp que consisteix en llegir el document i completar tant com sigui possible les fitxes de treball.
- La feina a fer en el camp serà discutir i sistematitzar la feina feta per cadascú. El debat es farà per branques.

Ritual i vida de grup

En aquests papers intentem presentar uns quants elements que poden ser útils a l'hora de representar o simbolitzar situacions viscudes. Totes les cultures i totes les persones intentem i alhora ens agrada, simbolitzar i materialitzar d'una manera o altra el que per a nosaltres és important, allò que sentim, allò que és un avanç i un progrés, allò que és un compromís que prenem. Això no ens agrada només fer-ho per a nosaltres sols sinó que volem comunicar-ho i compartir-ho amb els altres.

Totes aquestes vivències, tots aquests valors que són abstractes els podem representar, fer presents, fer-los perceptibles intentant traduir-los, reduir-los a estats físics, a sensacions o a accions,

Creiem que una manera de transmetre, de tenir en compte els valors que l'escoltisme proposa i que pretén fer arribar als nens i nenes és donant-els-hi forma i expressió. Aquest valors han de ser viscuts per cadascú i explicitats en el grup, fent que aquest grup ho comparteixi i ho assumeixi.

Tot aquest conjunt d'accions és el que constitueix un ritus. És important que tingui un to relaxat, tranquil, de celebració, de joia i de participació. Que sigui l'expressió d'una reflexió, d'una situació real i plena de contingut.

Basant-nos en la proposta de valors de l'escoltisme, que pot ser ampliada, presentem una llista de dicotomies que hem classificat en 3 grups: sensacions, tot allò que d'una manera o altra poden captar els sentits (fred/calor...). Accions, allò que expressa moure's, participar, comunicar... i estats físics.

CONTINGUT	ELEMENTS QUE PODEN SIGNIFICAR ELS CONTINGUTS		
VALORS	SENSACIONS	ACCIO	ESTATS FÍSICS
autenticitat	fred/calor	construir/destruir	ple/buit
compromís	Clar/fosc	organitzar/desorganitzar	nou/vell
amistat	Transparent/opac	ajuntar/separar	dins/fora
solidaritat	dolç/amarg	carregar/descarregar	prop/lluny
crítica	suau/aspre	encendre/apagar	obert/tancat
obertura	Esponjós/dur	vestir/despullar	sencer/estripat
llibertat	reflex/ombra	confluir/divergir	net/brut
esperança	soroll/silenci	canviar/romandre	quiet/mogut
acció	vista/ceguesa	fer/desfer	sec/tendre
estimar	somni/realitat	agafar/deixar	foc/cendra
-----		donar/rebre	tensió/distensió
comunicació			fort/dèbil
austeritat			igual/diferent
			idèntic/divers
			estable/inestable
			natura/cultura
			ample/estret
			dalt/baix

Què se'n pot fer amb aquestes llistes de sensacions, accions i estats físics de les coses?

Ens sembla que, triats adequadament, poden servir per a significar valors, o bé situacions del grup.

Posem-ne un exemple: l'amistat.

El sentiment d'amistat és semblant, almenys en un terreny poètic o metafòric, a les sensacions d'escalf, dolçor, suavitat.

Els amics van junts, conflueixen, donen i reben; l'amistat és quelcom que es construeix...

Tenir un grup d'amics vol dir ésser dins d'un lloc, prop d'algué etc.

Adoneu-vos que aquestes paraules les hem triades de les llistes que havíem presentat abans.

Sobre aquesta base, doncs, és possible treballar cercant símbols que puguin donar varietat, riquesa i precisió a les celebracions i als rituals de les unitats.

Veiem quins elements podrien intervenir en el cas de l'amistat.

(quadre del darrera)

VALORS	SENSACIONS	ACCIONS	ESTATS FÍSICS	SIGNES
<u>Amistat</u> Això també vol dir: adhesió aliança estima afecte intimitat familiaritat simpatia franquesa confiança companyonia	fred/calor dolç/amarg suau/aspre	construir/destruir unir/separar confluir/divergir donar/rebre	dins/fora prop/lluny obert/tancat	Per exemple: encendre un foc (calor) intercanviar .. obsequis (donar/rebre) asseure's en un lloc buit d'una rotllana (entrar dins)

La feina prèvia al Camp de Pasqua que volem demanar-vos és similar a la que hem presentat en aquest quadre:

- 1er. Es tracta d'anar treballant un per un els valors de la proposta de l'escoltisme i de precisar com es fa al quadre anterior, el contingut de cada un d'ells, mirant-lo des de diferents punts de vista.
- 2on. Fet això, cal triar en les llistes proposades quins són els elements que poden significar els continguts i anotar-los a la columna corresponent.
Evidentment, no totes les dicotomies són vàlides per a tots els elements, ni, possiblement, hem pensat en totes les dicotomies possibles. Cal fer una tria i provar d'ampliar les llistes.
- 3er. Un tercer pas fóra el de cercar signes concrets (elements materials que puguin ésser utilitzats per a representar el que es pretén.

Adoneu-vos que aquests tres passos equivalen als de:

- 1er. Pensar què és el que volem significar (definir-ne el contingut).
- 2on. Pensar com ho significarem a un nivell abstracte (signes immaterials encara).
- 3er. Pensar com traduirem aquests signes abstractes a accions o objectes concrets (signes materials que representen allò que volem significar).

- - - - -

A les pàgines que segueixen hem preparat uns quadres per a que cadascú pugui treballar en la recerca de símbols per a cada un dels valors que li sembli important de celebrar o de fer-ne objecte de compromís.

VALORS	Sensacions	Accions	Estats físics	SIGNES